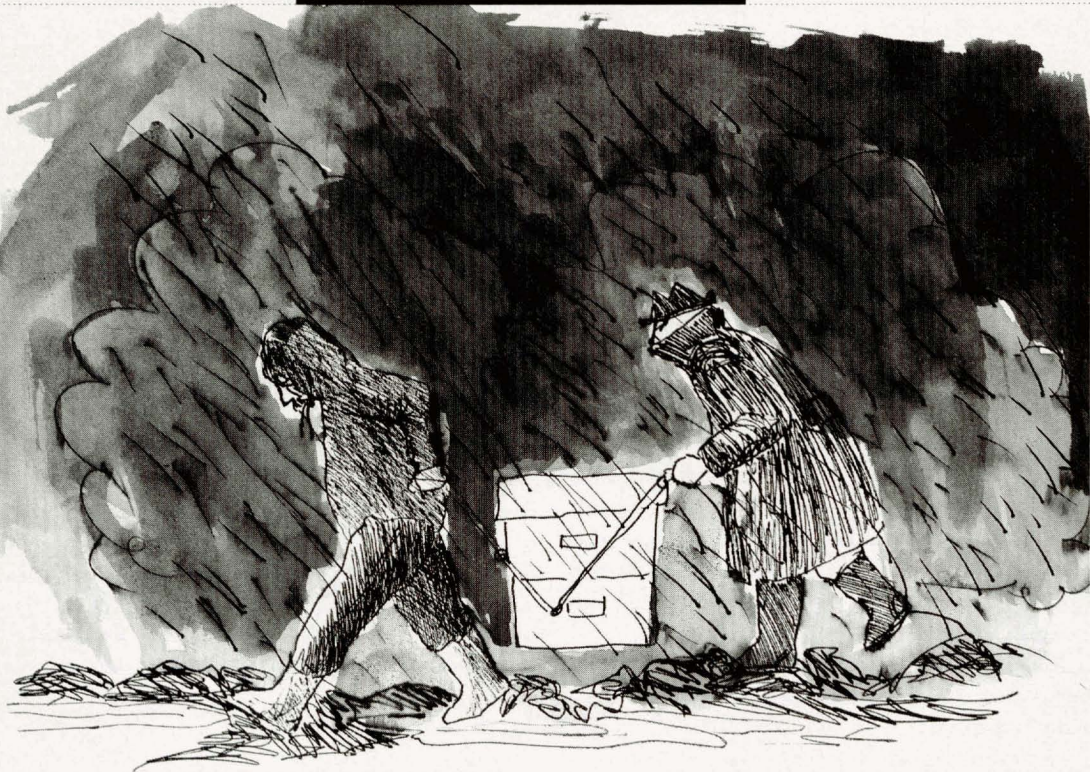

Terug van de heide

Frans van Tongeren. Tekening Bernadette Kuijs

Maandag de dertiende had niet treuriger kunnen zijn. Ik stond moeizaam op. Een opkomende aanval van spit benam me af en toe de adem. Met moeite wist ik me aan te kleden. In de huiskamer wrong ik me voorzichtig voor de rode warmtelamp. Weldadig gloeiden de stralen op mijn snaarstrakke spieren.

Ik dacht aan Coldewey. Die avond zouden wij zijn drie kasten gaan ophalen van de heide. De hei van Coldewey. De hei die van hem geheim moet blijven.

Ik moest er eigenlijk niet aan denken. Dat gesjor en gezeul met die kasten zou mijn lijf in brand steken. Maar...ik had het hem beloofd. Met mijn aanhanger zouden wij zijn kasten op gaan halen.

De rode lamp deed wonderen. De spieren lieten hun vezels wat vieren en lieten toe dat ik de aanhanger uit de schuur kon trekken.

Om zeven uur stond ik voor de droomboerderij van Coldewey. De regen droop langs de muren.

'Kerel wat een weer zeg. Weet je dat het 24 uur achter elkaar heeft geregend?

Ik wist het. 's Morgens had het water al tot de rand in de regenmeter gestaan. Wij namen, in prettig overleg, door wat wij aan spullen zouden meenemen. Daarna draaiden wij de weg op in noordelijke richting.

Het zandpad naar het heideveld leek een pad van onheil. Het was een holle weg en afgezet met prikkeldraad aan houten palen. Ovalen van water stonden in de karresporen. Alleen een tractorrijder zou zich geen zorgen hoeven maken.

Wij stapten uit en trokken een beetje moedeloos de laarzen aan. We slenterden het pad op en peilden de diepte van de plassen.

'De vorige keer heb je het ook gered van Tongeren; dank zij je stuurmanskunst'.

Ik grinnikte maar wat.

'Stroop smeren hè', zei ik. 'Als ik tot mijn assen in het water sta, kan ik geen kant meer op'.

Al kijkend en speurend liepen wij door. Coldewey dacht nog een ander pad over de heide te zien, maar dat leek maar zo.

Ik liep weer naar de auto. Het pad was zeker achthonderd meter lang. Als wij alles zouden moeten lopen, zouden wij drie maal twee keer achthonderd meter moeten lopen. De duisternis viel al in. Wij hadden nog niets besloten. Toen bleek wat een mensenkenner Coldewey is. Hij liep niet met mij mee. Hij zeurde niet aan mijn kop dat hij dat end niet wilde sjouwen. Hij liet mij alleen om mij rijp te laten worden

voor een heroïsche beslissing.

Ik startte de motor. Voorzichtig liet ik de koppeling opkomen en draaide het pad op. De banden slopten sponzig door de weke grond. Ik zocht in opperste concentratie naar hoge harde stukken om tenminste een zijde van de wagen grip te laten geven aan de wielen. Toen draaide de wielen door...

Ik zag visioen voor me van een safari door tropisch Afrika. Ik zag jeeps scheef staan in de modder en een troep inboorlingen die, ritmisch zingend, het voertuig aan een rafelig touw uit de modder trokken. Maar ik was alleen met Coldewey. Wij konden alleen maar hopen op een groep hei-kneuters met een tractor.

Ik stapte uit. Coldewey zei:

'Achteruit rijden lukt je nooit. Je moet door! Alleen vooruit gaan is mogelijk'.

276 Ik kroop weer in het voertuig. Ik draaide de wielen zijwaarts en voelde grip. Ik reed weer. Zo nu en dan reed ik rakelings langs prikkeldraad, maar door moest ik. Door... tot aan de kasten.

Wij droegen de volken naar de aanhanger en het zelfgemaakte draagtoestel van Ton van H. bewees andermaal zijn nut.

'Tjonge jonge, van Tongeren, wat een weer hè'.

Ik keek hem grijnzend aan. Coldewey is al over de 70, maar in zijn ogen glanst nog het avontuur.

Zonder problemen bereikten wij het veilige asfalt. De weg terug leek korter door de meeslepende overwegingen van de directeur in ruste.

Het terugplaatsen van de bijen verliep niet vlekkeloos. Een honingkamer schoof van zijn plaats en de bijen waren daar niet blij mee. De reisriemen van Coldewey zijn goed, maar er zijn betere. Het volgend jaar gaat hij die bij mij kopen. Zijn riemen zijn antiek. Ik hang ze op in mijn winkeltje. Als een herinnering aan de tijd dat 'reizen' nog niet zonder risico's was en er voor elk potje honing gevochten moest worden in weer en wind en op gladde ontoegankelijke wegen.

Als een herinnering aan die 13e september van '93.

Themadag over honing

De Commissie Honing van de VBBN organiseert op 5 november een themadag over honing in de collegezaal van de vakgroep Entomologie van de LUW, Binnenhaven 8 te Wageningen. De dag duurt van 10.00 tot 15.00 uur. Op het programma inleidingen over productie en verwerking van honing; herkomst van Nederlandse honing; houdbaarheid van honing; en het Eko-keurmerk. Na afloop van de inleidingen is er gelegenheid voor discussie.

Entree voor VBBN-leden f 10, overigen f 15. Het eerste kopje koffie wordt u door de VBBN aangeboden.

Bijen

In tegenstelling tot het vorig seizoen vindt bestuiving van mijn aubergines nu plaats door bijen in plaats van door hommels. De doorslag om te kiezen voor bijen werd gegeven door het feit dat de bijen mij amper 2 cent per m² kosten. De hommels hebben vorig seizoen 14 cent per m² gekost en zouden dit seizoen 9 cent per m² moeten opbrengen. Een tweede reden was, dat ik nu maar drie kasten met bijen heb en vorig seizoen meer dan veertig kasten met hommels. Met name bij het uitvoeren van bestrijdingen was het een ramp om 's avonds alle hommels uit de kast te halen. De bijen zie je in de hele kas; en als je bij de kasten staat te kijken, zie je ze constant met stuifmeel aan hun poten terugkomen. De imkers komen elke week kijken hoe het met ze gaat. Ik ben er in elk geval zeer tevreden over.

Ingezonden door P.C. Muntjewerf, Z.O. Beemster
(Bovenstaand stukje stond in 'Oogst', 1-4-94, pp. 174)

Moerasbloem

Via mijn dochter kreeg ik van de Hortus Botanicus, Vrije Universiteit te Amsterdam, enkele zaadjes van *Limnanthes douglasii* (moerasbloem). Er was geen omschrijving bij van wanneer zaaien, bloeiperiode, hoogte, etc. Dus, maar zaaien, in het voorjaar uiteraard. en, jawel, een fris groen plantje uit elk zaadje, dat al spoedig tot een flinke pol uitgroeide. Een schat van een geurig bloempje, lichtgele kroonblaadjes en een donkergeel hartje. Mijn bijen waren er niet vandaan te slaan. Dat slaan heb ik dus ook maar gelaten. Na ongeveer drie weken bloei rijpte het zaad en ik liet het ter plaatse liggen. In de nazomer kwam er weer een bloeiperiode en mijn bijen en ik hadden er

